

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel.: 8 706 64 845
el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Vyriausybei	2023-06-	Nr. (4.5-82E)3-
	į 2022-12-21	Nr. S-2623
	2023-06-13	Nr. TAPS 10 kl.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, vykdydama Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Vyriausybės kanclerio 2022 m. gruodžio 21 d. rezoliucija Nr. S-2623, ir siekdama užtikrinti 2022 m. gruodžio 8 d. priimto Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 15, 23 ir 23¹ straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1631 (toliau – Įstatymas Nr. XIV-1631), Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1268 (toliau – Įstatymas Nr. XIV-1268) įgyvendinimą, parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 567 „Dėl savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse ir savivaldybių valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas), patikslintą atsižvelgus į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2023 m. birželio 2 d. išvadoje Nr. NV-1347 pateiktas pastabas.

Įvertinę Nutarimo projektu keičiamo nutarimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimo Nr. 1052 „Dėl Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo“ teisinį reguliavimą, susiklosčiusią praktiką ir subjektų ratą, kurį reguliuoja abu paminėti nutarimai, pastarojo nutarimo pakeitimo neteikiame, o visi būtini pakeitimai įvertinti rengiant Nutarimo projektą ir savivaldybių valdomų įmonių teisiniai santykiai būtų sureguliuoti viename teisės akte, t. y. Nutarimo projektu keičiamame nutarime.

Nutarimo projekto tikslas – atsižvelgiant į Įstatymo Nr. XIV-1631 nuostatas, nustatyti savivaldybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių veiklos skaidrumo užtikrinimo gaires, taip pat užtikrinti Nutarimo projektu keičiamo nutarimo nuostatų atitiktį Įstatymo Nr. XIV-1268 nuostatoms.

I. Sprendžiama problema	<p>1. Įstatymo Nr. XIV-1631 3 straipsnio 2 dalyje nustatytas teisinis pagrindas Vyriausybei nustatyti savivaldybės valdomų įmonių, jų dukterinių bendrovių, taip pat visų kitų su savivaldybių valdomomis bendrovėmis per dukterines bendroves susijusių paskesnių eilių dukterinių bendrovių (toliau kartu – dukterinė bendrovė) veiklos skaidrumo užtikrinimo gaires. Šiuo metu Vyriausybė nėra nustačiusi pareigos savivaldybės valdomoms įmonėms ir dukterinėms bendrovėms užtikrinti veiklos skaidrumo.</p> <p>2. Įstatyme Nr. XIV-1268 nustatyta, kad savivaldybės vykdomoji</p>
-------------------------	--

	<p>institucija yra meras. Iki Įstatymo Nr. XIV-1268 įsigaliojimo, t. y. 2023 m. balandžio 1 d., vykdomosios valdžios institucija buvo savivaldybės administracijos direktorius. Šiuo metu galiojančio Nutarimo projektu keičiamu nutarimo 3.2 papunktyje ir nutarimu patvirtinto Savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) II–IV skyriuose nustatytos savivaldybės administracijos direktoriaus teisės ir pareigos.</p> <p>3. Aprašo 9.1 papunktyje nustatyti lūkesčių rašto savivaldybių valdomoms įmonėms pateikimo terminai ir tikslai, tačiau nedetalizuotas lūkesčių raštų turinys, lūkesčių pobūdis ir kt. VŠĮ Valdymo koordinavimo centro duomenimis, rengiant lūkesčių raštus, aptinkama netikslumų, ne visų savivaldybių nurodyti tikslai yra kiekybiškai įvertinami, dalies savivaldybių lūkesčių raštuose trūksta individualizuotų savivaldybių valdomų bendrovėms keliamų tikslų.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>1. Nustatyti savivaldybės valdomų įmonių ir dukterinių bendrovių veiklos skaidrumo užtikrinimo gaires – savivaldybių valdomų įmonių ir dukterinių bendrovių viešai atskleidžiamų duomenų, informacijos ir dokumentų paskelbimą. Nustatyti, kad savivaldybių valdomos įmonės ir dukterinės bendrovės <i>mutatis mutandis</i> vadovaujasi Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. 1052 „Dėl valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo“, atitinkamomis nuostatomis.</p> <p>2. Nustatyti, kad Apraše nustatytos savivaldybės administracijos direktoriaus teisės ir pareigos keičiamos į savivaldybės vykdomosios institucijos teises ir pareigas. Atitinkamai šios Nutarimo projektu siūlomos nuostatos įsigaliojusių priėmus teikiama nutarimą (sekančią dieną nuo paskelbimo), kadangi naujai išrinkti savivaldybių merai jau pradėję eiti pareigas. Kitos Nutarimo projektu siūlomos nuostatos įsigaliojusių 2023 m. birželio 1 d., kaip ir Įstatymas Nr. XIV-1631.</p> <p>3. Nustatyti, kad savivaldybės vykdomoji institucija įgalioja savivaldybės administracijos direktorių atstovauti savivaldybei savivaldybės valdomos bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime, o tais atvejais, kai savivaldybės administracijos direktorius negali atstovauti dėl Aprašo 19 punkte nurodytų apribojimų arba dėl kitų objektyvių priežasčių, savivaldybės administracijos direktoriaus pasiūlymu gali būti įgaliotas kitas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas ar darbuotojas.</p> <p>4. Siekiant užtikrinti efektyvią savivaldybių valdomų įmonių veiklą, kontrolę ir skaidrumą, nustatyti, kad savivaldybėms</p>

	<p>rekomenduojama rengiant lūkesčių raštus savivaldybių valdomoms įmonėms, <i>mutatis mutandis</i> vadovautis Valstybei atstovaujančios institucijos rašto dėl valstybės siekiamų tikslų valstybės valdomoje įmonėje ir keliamų lūkesčių valstybės valdomai įmonei turinio reikalavimų ir rengimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2022 m. gegužės 18 d. įsakymu Nr. 4-721 „Dėl valstybei atstovaujančios institucijos rašto dėl valstybės siekiamų tikslų valstybės valdomoje įmonėje ir keliamų lūkesčių valstybės valdomai įmonei turinio reikalavimų ir rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nuostatomis dėl valstybės valdomų įmonių lūkesčių raštų turinio reikalavimų.</p> <p>5. Siekiant efektyviai vykdyti savivaldybės valdomoms įmonėms skirtus specialiuosius įpareigojimus ir tinkamai juos atskirti nuo kitos vykdomos veiklos, juos nustatant ir savivaldybės vykdomajai institucijai teikiant informaciją apie jų vykdymą, <i>mutatis mutandis</i> vadovautis Valstybės valdomų įmonių, jų dukterinių bendrovių ir savivaldybių valdomų įmonių specialiųjų įpareigojimų nustatymo ir informacijos pateikimo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2013 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 4-1100 „Dėl Valstybės valdomų įmonių, jų dukterinių bendrovių ir savivaldybių valdomų įmonių specialiųjų įpareigojimų nustatymo ir informacijos pateikimo rekomendacijų patvirtinimo“.</p> <p>6. Pažymėtina, kad Nutarimo projekte išlieka nuostatos, susijusios su kolegialių organų sudarymu savivaldybės valdomose įmonėse, kurios pagal Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymą priskiriamos viešojo intereso įmonėms, taip pat nuostatos, susijusios su savivaldybės valdomų įmonių strategijų sudarymo, atnaujinimo ir jų įgyvendinimo gairėmis.</p>
III. Priemonių kaštai	Siūlomoms nuostatomis įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto ar kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nenumatoma.
IV. Nauda visuomenei	Suderintas teisinis reguliavimas, užtikrintas savivaldybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių veiklos efektyvumas ir skaidrumas.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS) ir buvo pateiktas derinti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos savivaldybių asociacijai ir VŠĮ valdymo koordinavimo centrui.

Teisingumo ministerija, Vidaus reikalų ministerija ir Lietuvos savivaldybių asociacija pateikė pastabų. Į Vidaus reikalų ministerijos ir Lietuvos savivaldybių asociacijos pastabas atsižvelgta, taip pat atsižvelgta į daugelį Teisingumo ministerijos pastabų, o likusios pastabos suderintos darbo tvarka atitinkamai patikslinus Nutarimo projekto nuostatas.

Teisingumo ministerija pažymėjo, kad Nutarimo projekte reglamentuojami tik savivaldybių, kaip savivaldybės valdomų įmonių juridinių asmens dalyvio, turtinių ir neturtinių teisių ir pareigų įgyvendinimo klausimai, bet nenustatyta ir savivaldybės, kaip viešųjų įstaigų ir kitos teisinės formos juridinių asmenų dalyvio turtinių ir neturtinių teisių ir pareigų įgyvendinimo tvarka. Tačiau pažymėtina, kad kitos teisinės formos juridiniai asmenys, kuriose savivaldybės įgyvendina juridinio asmens dalyvio turtines ir neturtines teises ir pareigas, yra tik viešosios įstaigos, kurių savininkė ar dalininkė yra savivaldybė. Valstybės ir savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių viešosiose įstaigose įgyvendinimo taisyklės reglamentuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugsėjo 26 d. nutarimas Nr. 1025, o viešųjų įstaigų teisinio reguliavimo ir politikos formavimo klausimai pagal ministrų atsakomybės sritis ir ministerijos nuostatus yra Vidaus reikalų ministerijos politikos formavimo ir teisinio reguliavimo sritis. Kitokios teisinės formos juridiniuose asmenyse (ūkinėse bendrijose, mažosiose bendrijose, žemės ūkio ir kooperatinėse bendrovėse ir pan.) nei valstybė, nei savivaldybės juridinio asmens dalyvio teisių ir pareigų neturi bei jų neįgyvendina.

Priėmus nutarimą, kurio projektas teikiamas, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Nutarimo projektą parengė Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Įmonių politikos departamento (direktorius Vaidotas Rudokas tel. +370 640 92 443, el. p. vaidotas.rudokas@eimin.lt) Valstybės valdomų įmonių politikos skyriaus (vedėja Laurentina Garbauskienė, tel. +370 657 05 665, el. p. laurentina.garbauskiene@eimin.lt) vyriausiasis specialistas Arturas Čaplikas, tel. +370 640 92464, el. p. arturas.caplikas@eimin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas ir jo lyginamasis variantas, 18 lapų.
2. Institucijų raštai, 12 lapų.

Ekonomikos ir inovacijų ministrė
Armonaitė

Aušrinė

Arturas Čaplikas, tel. 8 640 92 464, el. p. arturas.caplikas@eimin.lt.